

چهار سال مطالبه گری برای حق مالکانه اعضای صندوق ذخیره فرهنگیان

در نشست تعدادی از مطالبه گران با دبیرکمیته حق مالکانه مورد نقد و بررسی قرار گرفت

چگونگی تخصیص و چشم انداز حق مالکانه اعضای صندوق ذخیره فرهنگیان

تعدادی از کنشگران مدنی فعال در حوزه صندوق ذخیره که مطالبات خود را در پنج محور؛ دفاع از ماهیت خصوصی صندوق (اموال بیش از یک میلیون و ششصد هزار عضو صندوق ذخیره فرهنگیان)، پیگیری مطالبه ۱۲ ساله تخصیص حقوق مالکانه اعضا ، ورود شرکت ها و هلدینگ ها به بازار سرمایه جهت افزایش شفافیت در عملکرد ها، تدوین آیین نامه انتخابات شش نفر از اعضا در هیات امنا و برگزاری انتخابات مستقل و اجرای اساسنامه ۱۴۰۰، به مدت چهارسالی است پیگیری می کنند، پس از نشستی که چند هفته پیش با رئیس جدید هیات مدیره موسسه داشتند هفته گذشته در دیدار و گفت و گوی چند ساعته با محمد حسن صدقی دبیرکمیته حق مالکانه که خود از منتخبین استانی و از مطالبه گران فعال در حوزه صندوق ذخیره می باشد به بررسی ابعاد فرایند پیگیری و تخصیص حق یا همان ارزش مالکانه اعضای صندوق ذخیره فرهنگیان پرداختند.

در این نشست که در محل ساختمان مرکزی موسسه تشکیل شده بود خانم ها سیما زنجانی و سحریات از مطالبه گران فعال در شبکه های اجتماعی و مهدی سورگی از مطالبه گران فعال در حوزه بورس و بازارسرمایه و نورعلی پیشداد از منتخبین استانی و نماینده مجمع فرهنگیان ایران اسلامی و محمدتقی سبزواری از مطالبه گران و منتخبین استانی شاغل در روابط عمومی صندوق و محمد داوری و سعید شهبوارزاده از مطالبه گران فعال رسانه ای حضور داشتند.

پیشینه حق مالکانه در یک نگاه

گزارش سخن معلم حاکی است؛ با توجه به پیشینه مطالبه گری که کنشگران در رابطه با اجرای مطالبات پنجگانه خود تلاش خستگی ناپذیری را رقم زده اند از جمله برای تخصیص حقوق مالکانه اعضا ، سالیان درازی ، تجمع در خیابان عطار، اجماع در صندوق و مذاکره با مسئولین آن، مقاله ، گفتگو ، تعامل با رسانه ها و تشکل ها ، حضور در شبکه های اجتماعی (تلگرام ، واتس اپ، کلاب هاوس و ...) را پیشه کرده اند . در اجماع های آذر و بهمن ۱۴۰۰ نگاه تخصصی کنشگران بر مسیولین نمایان شد . بعد از عدم ثبت نماد هلدینگ پترو فرهنگ در فرا بورس ، اواخر سال ۱۴۰۰ ، در اجماع مهر ۱۴۰۱ حضور مجمع عمومی استانی (۸۳ نفر منتخبین استانی) هیات مدیره وقت، مدیر عامل وقت (نجف پور کردی) ضمن تعهد به اجرای ارزش مالکانه ، متعهد شدند طرف شش ماه این مطالبه را اجرایی کنند . در همایش مهر ۱۴۰۱ نجف پور کردی ، دو تن از اعضای مجمع عمومی استانی حاضر در جلسه

را به کمیته عالی ارزش مالکانه دعوت نمودند که متأسفانه به دلیل عدم همکاری وزارت آموزش و پرورش با یکی از این افراد به دلیل شاغل بودن فقط محمد حسن صدقی توانست در این کمیته حضور داشته باشد که بسیار خوش درخشید. در ۳۱ اردیبهشت جاری به دستور سرپرست آموزش و پرورش و ریاست هیات امنای صندوق ذخیره فرهنگیان (رضامراد صحرایی) به منظور افزایش دو نیم درصد به ده درصد حقوق مالکانه، قیچی کردن روبان به شش ماه بعد موکول شد. کنشگران مدنی که تجربه تلخ عدم ثبت نماد پترو فرهنگ در فرا بورس را داشتند نگران وقفه شش ماهه شدند. در ادامه جلسات کمیته عالی ارزش مالکانه صدقی به مقام دبیری این کمیته عالی منصوب شد تا موانع پیش رو را یکی بعد از دیگری بر دارد. کنشگران مدنی فعال در حوزه صندوق ذخیره نگران فشردن کلید آخر بودند و در دیدار با فرجی رئیس جدید هیات مدیره ایشان تعهد نمود تا پیگیر رفع موانع برای فشردن کلید آخر باشند. با توجه به اینکه دبیر کمیته عالی ارزش مالکانه قول داده بود از روند فعالیت خود گزارش دهد و موانع پیش رو را معرفی نماید، دو شنبه ششم آذر جاری تعدادی کنشگران مدنی فعال در حوزه صندوق ذخیره جهت دریافت گزارش و تحلیل آنی چالش‌ها در اتاق کمیته عالی ارزش مالکانه واقع در دفتر مرکزی صندوق حضور بهم رساندند و در یک گفتگوی صمیمانه و تخصصی به گفتگو نشستند.

حق مالکانه چیست؟

در این نشست و در پاسخ به پرسش یکی از حاضران، ابتدا صدقی حقوق مالکانه را چنین تعریف نمود: در اصطلاح حسابداری اگر بدهی‌های یک شرکت را از مجموع دارایی‌های آن کسر کنیم حقوق مالکانه یا حقوق صاحبان سهام یا در اصطلاح رایج در این مبحث ارزش مالکانه است اما در اینجا به طور اخص می‌توان به انتقال مالکیت سهمی در زمان تسویه هم تعبیر نمود.

چهار سال مطالبه گری برای حق مالکانه

این گزارش حاکی است؛ وی در ادامه و در پاسخ به این پرسش که نقش مطالبه گران در این راستا چگونه بوده است نیز گفت؛ از سال 1398 تعدادی از معلمان فعال در حوزه مطالبه گری از صندوق ذخیره فرهنگیان به صورت جدی و نشست‌های حضوری با مدیران صندوق و تبیین مطالبه خود بابت تخصیص حق مالکانه و سهم اعضا از خالص دارایی‌های صندوق و ارزش روز پرداختند. این گروه از فرهنگیان، در جهت آگاهی به اعضا نسبت به ضرورت و حقانیت این امر فعالیت چشمگیری داشتند.

لازم است از همراهی و مساعدت مدیران صندوق ، نسبت تشکیل جلسات مشترک و فراهم نمودن زمینه حضور معلمان در موسسه یاد کرد.

رونمایی نخست و توقف شش ماهه برای افزایش به ده درصد

محمد حسن صدقی منتخب استان خراسان رضوی و دبیر کمیته عالی ارزش مالکانه در پاسخ به پرسش یکی دیگر از مطالبه گران حاضر در این نشست گفت؛ کمیته عالی ارزش مالکانه در بهمن 1401 به این نتیجه رسید که موازی با فرآیند بورسی شدن شرکت های ابواب جمعی ، طرح تخصیص سهام شرکت های بورسی موسسه هم در دستور کار تخصیص به اعضا قرار گیرد. پس از جلسات کارشناسی مقرر گردید درصدی از سهام سه شرکت بورسی ماشین سازی اراک، بیمه معلم و بازرسی مهندسی صنعتی ایران به ارزش 2.5 همت (دو و نیم هزار میلیارد تومان) در پرتفوی سهام اعضا قرار گیرد . در روز رونمایی با تاکید ریاست محترم هیات امناء بر افزایش مبلغ تخصیص به میزان 10 درصد از ارزش دارایی های صندوق در بازه شش ماهه مقرر گردید تا ساز و کار افزایش این تخصیص انجام پذیرد. با دستور مدیرعامل محترم موسسه جلسات تخصصی متعددی انجام پذیرفت تا این پیشنهاد ریاست محترم هیات امناء در اسرع وقت ، محقق گردد.

استراتژی ترکیبی بورسی شدن هلدینگ ها و شرکتها و تخصیص حق مالکانه محور فعالیت کمیته

صدقی در پاسخ به پرسش دیگری پیرامون تشکیل و ترکیب و راهبرد کمیته گفت؛ کمیته ارزش مالکانه از خرداد 1400 با ترکیب افراد صاحب نظر در عرصه اقتصاد و بازار سرمایه (وزیر وقت اقتصاد، ریاست وقت سازمان بورس و ...) تشکیل گردید در این کمیته جهت تخصیص حق مالکانه به معلمان عضو به 10 استراتژی برتر راهبردی رسیدند که متفقا استراتژی ترکیبی (بورسی شدن هلدینگ ها و شرکتها) محور عمل قرار داده شد. از آذر ماه 1401 با محوریت مدیرعامل محترم موسسه استمرار جلسات با اجرای استراتژی پذیرفته شده به صورت هفتگی و مستمر پیرامون بررسی و تحلیل کلیه شرکت های موسسه و رفع موانع ورود به بازار سرمایه آنها قوت گرفت.

راهیابی نماینده منتخبین و مطالبه گران به کمیته ارزش مالکانه

وی در بخش دیگری از این نشست افزود؛ طبق درخواست کتبی کنشگران و تشکل ها از مدیرعامل و هیات امناء صندوق ذخیره مبنی بر حضور تعدادی از معلمان واجد شرایط در مباحث مالی و اقتصادی جلسات

صندوق و ارزش مالکانه و همچنین در همایش منتخبین استان ها در مهر ماه 1401 مدیرعامل - موسسه طی سخنانی اظهار داشتند که مالکیت این موسسه با معلمان است . مدیر عامل صندوق موکدا اعلام نموده اند افرادی که در حوزه مالی و اقتصاد شرایط همکاری را دارند مساعدت نمایند. در سایه همراهی منتخبین استانی و پیگیری معلمان منتخب در هیات امناء بنده و یکی از همکاران منتخب استان تهران به این کمیته راه یافتیم. صدقی در ادامه گفت؛ بعد از ترک حضور دبیر محترم وقت - کمیته عالی ارزش مالکانه ، خلاء پیگیری مصوبات این کمیته کاملا مشهود بود لذا مدیرعامل موسسه اعتقاد داشتند جهت تسریع در امر تخصیص دارایی ها به معلمان عضو و پیگیری امور مربوطه ، ترجیحا باید یک معلم عهده دار این مسئولیت شود. این پیشنهاد با بنده مطرح شد و بنده هم به پشتیبانی و حمایت و همراهی همکاران بزرگووارم با افتخار جهت تقویت و حفظ منافع فرهنگیان عضو صندوق این مسئولیت را پذیرفتم.

ساختار کمیته بهینه است و با حمایت مدیر عامل پیگیر مصوبات کمیته هستم

منتخب استان خراسان رضوی در ارزیابی خود از عملکرد کمیته و در پاسخ به پرسش دیگری گفت؛ چنانچه ساختار یک سازمان بهینه باشد و برنامه ریزی مدیریتی مدون باشد قاعدتا توفیقات و اجرای مطلوب فعالیت ها قائم به شخص نخواهد بود ضمن تشکر از همه اعضای کمیته عالی ارزش مالکانه و دبیر اسبق این کمیته فعالیت های این کمیته با محوریت مدیرعامل محترم موسسه به جد در حال اجرا بوده و خواهد بود. شاید تنها خلاء موجود پیگیری اجرای مصوبات بود که بنده ، با تمام توان در تحقق این امر ، تا کنون تلاش نموده زین پس هم تلاش خواهم کرد.

شرکت سهند چیست و گواهی موقت به چه معناست؟

دبیر کمیته ارزش مالکانه موسسه صندوق ذخیره فرهنگیان در پرسش یکی دیگر از حاضران که از شرکت سهند پرسش داشت، گفت؛ شرکت سرمایه گذاری سهند یک نهاد مالی تحت نظارت سازمان بورس و از شرکت های زیرمجموع صندوق ذخیره فرهنگیان است که به عنوان پایلوت - اولین گام اجرایی تخصیص حق مالکانه انتخاب گردید. وی در پاسخ به این پرسش که گواهی موقت سهم چیست نیز گفت؛ طبق ماده 27 قانون تجارت تا زمانی که اوراق سهام صادر نشده است شرکت باید به صاحبان سهام گواهی موقت بدهد که این گواهینامه در حکم سهم است ولی در هر حال

طرف مدت یکسال باید ورقه قطعی سهم صادر و به صاحبان سهام تسلیم و گواهینامه موقت سهم مسترد و ابطال گردد.

ارزش واقعی هر سهم چندین برابر ارزش اسمی آن خواهد بود

وی در پاسخ به پرسش دیگری در همین راستا که آیا همین تعداد سهم ارائه شده به افراد در قالب شرکت سرمایه گذاری سرمایه گستر سهند، سهم عضو از کل دارایی های صندوق است؟ و ارزش ریالی این ورقه سهم چقدر است و آیا قابلیت نقدشوندگی دارد؟ نیز گفت؛ همانطور که قبلا اعلام شده تخصیص حقوق مالکانه به صورت یک فرآیند تدریجی و مستمر خواهد بود فلذا این تعداد سهم صادره، بخشی از تخصیص است و تا تخصیص کل دارای های صندوق، این فرآیند استمرار خواهد داشت. ارزش اسمی هر ورقه این سهم طبق الزامات بورس یک هزار ریال می باشد اما ارزش واقعی و ذاتی هر سهم پس از ورود شرکت سرمایه گذاری سهند به فرابورس با مکانیسم کشف قیمت تعیین خواهد شد که قاعدتا ارزش آن چند برابر ارزش اسمی هر سهم خواهد بود.

گام دوم فرایند تخصیص ارزش مالکانه در یک هفته آینده برداشته خواهد شد

صدقی در پاسخ به این پرسش که عوامل موثر بر سرعت روند اجرایی شرکت سهند کدام است؟ تخصیص بقیه دارایی ها به چه شکل است؟ هم به حضاران در نشست گفت؛ خوشبختانه با انتشار برگ موقت سهام شرکت سهند پروسه انتقال مالکیت دارایی های صندوق ذخیره فرهنگیان به اعضای آن کلید خورد و در گام بعدی آن تکمیل فرآیند ورود به بازار فرابورس این شرکت است چراکه به محض درج نماد و جانمایی در تابلوی فرابورس عملیات خرید و فروش و قابلیت نقدشوندگی سهام آن کاملا مشهود و اجرایی است. در خصوص تخصیص بقیه دارایی ها در آخرین جلسه کمیته ارزش مالکانه با تاکید مدیر عامل موسسه مقرر گردید گام دوم تخصیص با بررسی جزئیات آن طرف یک هفته آینده در یک کارگروه تخصصی مشخص و جهت تصویب و اجرا به کمیته عالی ارزش مالکانه ارائه گردد.

سامانه کدال در راستای شفاف سازی بزودی فعال خواهد شد

مطالبه گران مثل همیشه خواستار شفافیت در زمینه اطلاعات شدن و در همین زمینه از دبیر کمیته ارزش مالکانه پرسیدن که چرا صندوق اطلاعات مربوط به تعداد شرکت های زیرمجموعه و میزان سود و زیان و دارایی و بدهی آنها را در اختیار صاحبان واقعی این اموال قرار نمی دهد؟ که صدقی هم در پاسخ به این پرسش گفت؛ خوشبختانه یکی

دیگر از توفیقات اخیر بحث شفاف سازی عملکرد به اعضاء در بستر سیستم کدال بوده است. با تاکید مدیریت موسسه جهت تسریع در راه اندازی این سامانه جلسات متعددی برگزار گردید و خوشبختانه در هفته گذشته سامانه کدال داخلی فعال شد و امیدواریم هر چه سریعتر مکانیزم دسترسی اعضاء به این سامانه جهت بررسی صورت های مالی شرکت های زیرمجموعه فراهم گردد.

تعامل با دولت مسیربورسی شدن را هموار نمود

یکی از مطالبه گران در بخشی از جلسه با انتقاد از دخالت های دولتی ها و مجلسی از صدقی پرسید مگر تخصیص ارزش مالکانه یک طرح ملی بوده که باید در حاشیه جلسات دولت مطرح می شود که همین امر منجر به توقف برگ سهام در 19 مهرماه 1402 گردید؟ محمد حسن صدقی هم در توضیح این موضوع اینگونه ابراز نظر کرد؛ هر چند توقف انتشار برگ سهام سهند یک اتفاق ناخواسته بود اما دستیابی به یکسری امتیازات هم، اخذ ضرایب بازدهی ناخواسته ای را به همراه داشت. هر چند توقف عملیات، تلخی خودش را داشت اما با ارجاع این طرح به دولت و صحه گذاری توسط وزارت اقتصاد و سازمان بورس و سازمان برنامه و بودجه، ضمن اینکه توسط کارشناسان مراجع مذکور بررسی بیشتری گردید و تاییدیه لازم را کسب نمود، مضافا اینکه مسیر بورسی شدن دیگر شرکت ها را هم با اخذ تاییدیه های مذکور هموار و تسهیل نمود.

شاغلان نیز می توانند سهم فرضی خود را محاسبه کنند

یکی دیگر از حاضران نیز که خود از اعضاء شاغل صندوق ذخیره فرهنگیان است و هنوز بازنشسته نشده است از دبیر کمیته ارزش مالکانه پرسید، چرا برای شاغلین، سهام قابل مشاهده یا استخراج نیست؟ و چرا برای شاغلین، سهام، قابل تخصیص نیست؟ که این پرسش ها نیز اینگونه پاسخ داده شد که؛ طبق نظرکارشناسان حوزه مالی و حقوقی، همانطورکه در اساسنامه مطرح گردیده که تخصیص حق مالکانه صرفا در زمان بازنشستگی به عضو تعلق می گیرد، مگر عنداللزوم طبق آیین نامه ی مصوب هیات امنا، لذا براین اساس، تخصیص حق مالکانه شاغلین در حال حاضر در چارچوب مندرجات اساسنامه مقدور نیست. شاغلین محترم می توانند با ضرب نسبت سهم شرکت (پرو فایل شخصی در سایت) در تعداد سهام تخصیصی، تعداد سهام فرضی خود را محاسبه نمایند. قابل ذکر است که در حال حاضر، تمرکز بر اجرای تبصره ماده ۲۱ اساسنامه قانونی تیر ماه ۱۴۰۰ است.

پروسه ارزش مالکانه در یک دوره سه ساله تکمیل خواهد شد

در بخش دیگری از این نشست که حدود 5 ساعت به طول انجامید از صدقی منتخب خراسان رضوی پرسیده شد که زمان تقریبی برای تخصیص ارزش مالکانه چه مدت است؟ که او گفت؛ بر اساس برآورد کارشناسان یک دوره سه ساله را برای اتمام این مرحله در نظر گرفته اند اما ممکن است با مقتضیات زمانی و مواجه با ریسک های سیستماتیک، دستخوش تغییرات گردد. او در مورد تکلیف وراثت اعضای صندوق جهت دستیابی به برگه سهام نیز گفت؛ با توجه به اینکه چاپ برگه موقت سهام در سامانه داخلی موسسه است، لذا ورقه سهم با مشخصات متوفی، قابل دسترسی بوده ولی به محض ورود به پلتفرم بورس یا فرابورس و اتصال آن با سیستم ثبت احوال، دیگر با مشخصات متوفی قابلیت دسترسی و نقدشوندگی آن امکان پذیر نخواهد بود فلذا وراثت با برگه انحصار ورثه، منتظر اطلاعیه موسسه باشند.

برگه سهام بازنشستگان جدید با تاخیر صادر خواهد شد

پرسش آخر مطالبه گران حاضر در دیدار و گفت و گو با محمد حسن صدقی منتخب استانی و دبیرکمیته ارزش مالکانه در مورد بازنشستگان جدید بود و اینکه آیا برای بازنشستگان و خروجی های سال جاری و ماههای آینده برگه سهام صادر می شود؟ که پاسخ وی این بود که؛ با توجه به اینکه یکی از معیارهای احتساب امتیاز تخصیص حق مالکانه، لحاظ نمودن شاخص تورم ماهانه بانک مرکزی می باشد و از طرفی بانک مرکزی هنوز شاخص تورم ماهانه سال جاری را، منتشر ننموده است لذا فقط امکان محاسبه تخصیص حق مالکانه تا پایان سال 1401 میسر بوده و قاعدتا فعلا برای بازنشستگان سال جاری محاسبه سهم شرکت امکانپذیر نمی باشد. و قطعاً بعد از اتمام سال جاری، این مورد محقق خواهد شد.

لازم به ذکر است در این دیدار 5 ساعته مطالب متعددی مطرح شد برای اینکه اعضای صندوق در حال حاضر بیش از هر چیزی نیازمند اطلاع از کم و کیف واگذاری سهام و حق مالکانه هستند ترجیح دادیم این بخش از مباحث را رسانه ای و تقدیم مخاطبان و اعضا نماییم. بی تردید در فرصت های بعدی پیرامون سایر مطالبات اعضا نیز اطلاع رسانی خواهد شد تا به یاری آگاهی عموم از حقوق خود، مطالبه گران به پشتوانه اعضا بتوانند گام های بعدی را نیز برای تحقق این مطالبات محکم تر بردارند.